

ELABORACIÓ D'UNA AVALUACIÓ DEL TREBALL DE LA TAULA CATALANA PER LA PAU I ELS DRETS HUMANS A COLÒMBIA I DEL SEU PAPER COM A ESPAI DE COORDINACIÓ A CATALUNYA

TERMES DE REFERÈNCIA

1. JUSTIFICACIÓ

La Taula Catalana per la Pau i els Drets Humans a Colòmbia és un espai de concertació d'àmbit català, format per ONG, sindicats i administracions públiques, sorgit l'any 2002 preocupat per l'agudització del conflicte colombià i motivat per la recerca de formes de col·laborar des de Catalunya en la seva resolució negociada. Els objectius principals de la Taula són la promoció i la protecció dels Drets Humans a Colòmbia així com el suport a les negociacions i a la implementació dels Acords de Pau per tal d'assolir una pau estable i duradora dins del marc de les recomanacions de les Nacions Unides i d'altres organismes internacionals.

A Catalunya, la Taula Catalana per Colòmbia ha estat el referent d'un treball coordinat en pro de la pau i el respecte dels drets humans a Colòmbia. A l'any 2008 la Taula va encarregar una avaluació externa fruit de la qual aquest espai va ser considerat una bona pràctica de la cooperació catalana.

Ens trobem en una etapa en la què la conjuntura colombiana ha canviat de manera radical. Després un procés de negociació a L'Havana de gairebé 4 anys, el 24 de novembre de 2016 Colòmbia va fer un pas històric signant l'Acord de Pau entre el govern colombià i les FARC-EP, posant així fi a més de 5 dècades del conflicte armat més llarg de la història d'Amèrica Llatina.

Així mateix, el març de 2016 el Govern colombià i l'altra gran guerrilla del país, l'ELN, van anunciar la instal·lació d'una mesa formal de negociacions, que es van iniciar el dia 7 de febrer de 2017.

Però tot i els avenços encara hi ha reptes importants per assolir una pau estable, justa i duradora. Les estructures del conflicte han variat i han donat pas a noves dinàmiques dutes a terme per part de grups armats il·legals que no es van desmobilitzar en el seu moment i que continuen operant a través de diferents noms -grups armats post-desmobilització-, o grups il·legals de nova emergència.

És especialment preocupant l'augment d'agressions i assassinats selectius dirigits tant contra ex-milicians de les FARC i/o els seus familiars, com els perpetrats contra líders socials, reclamants de terres i persones dedicades a la defensa i promoció dels drets humans, drets de les dones, drets col·lectius i ambientals.

Existeix la preocupació que l'atenció internacional es traslladi a altres zones del món amb conflictes oberts o a situacions de greus crisis de drets humans. És per això que la Taula

pretén analitzar el seu paper en aquesta nova etapa de Colòmbia i planteja 2 grans eixos temàtics d'actuació:

- Promoció d'una pau justa i estable i basada en la protecció dels drets humans: seguiment i promoció dels avenços en la implementació dels acords de pau amb les FARC-EP, per una banda, i en el procés de negociació amb l'ELN, així com en la conformació de noves dinàmiques del conflicte per part de grups armats nous o post-desmobilització, per l'altra.
- Visibilització de la greu situació d'inseguretat i desprotecció de les persones defensores de drets humans, dels drets de les dones i col·lectius indígenes, afrocolombians i mediambientals a Colòmbia.

Tenint en compte aquest context, la Taula pretén reorientar el seu treball per tal de respondre adequadament a aquesta nova conjuntura i de manera pertinent, eficient i eficaç. Vol també analitzar la seva posició com a espai de referència de diferents organitzacions i xarxes catalanes de suport amb el poble colombià i millorar la qualitat de la participació de les entitats membres.

Sota aquest marc d'actuació, la Taula Catalana per Colòmbia considera fonamental la realització d'una avaluació institucional estratègica i del treball realitzat durant els últims 5 anys.

2. OBJECTIUS I ABAST DE L'AVALUACIÓ

Objectiu general:

1. Millorar la qualitat i la capacitat transformadora del treball de la Taula Catalana per Colòmbia mitjançant una avaluació estratègica i operativa que generi evidències i recomanacions adreçades a millorar els resultats i l'impacte del treball de la Taula i de la seva estructura com espai de coordinació i d'incidència i per la rendició de comptes davant la ciutadania de Catalunya i els seus socis al Sud.

Específicament es busca:

1.1. Determinar els resultats i l'impacte del treball de la Taula dels darrers 5 anys i de la seva contribució en la promoció i protecció dels drets humans a Colòmbia i del seu suport als acords i negociacions de pau.

1.2 Determinar la qualitat dels espais d'articulació i coordinació d'actors a Catalunya de la Taula en termes de pertinència, eficiència i participació.

L'avaluació tindrà una durada estimada de quatre mesos i mig: de febrer 2018 fins a juny 2018.

3. METODOLOGIA

3.1 CRITERIS I QÜESTIONS D'AVALUACIÓ

S'utilitzaran, entre altres els **criteris** establerts pel OCDE/DAC:

- Pertinència i rellevància
- Coherència
- Cobertura
- Eficàcia
- Eficiència
- Impacte
- Sostenibilitat

L'avaluació haurà de tenir com a criteri fonamental el de participació.

Es vetllarà per tal que els tots els criteris tinguin en compte els paràmetres de l'Enfocament de Gènere i Basat en Drets Humans per tal de:

- a) aportar evidències dels efectes en homes i dones, així com en la materialització dels drets humans de forma diferenciada.
- b) facilitar un procés de rendició de comptes i de participació que contribueixi a l'enfortiment de capacitats i que promogui l'apoderament i la transformació en pro de la igualtat de gènere i l'exercici dels drets humans.

Així mateix, haurà de tenir en compte l'històric de subvencions rebudes per la Taula i analitzar els canvis econòmics que s'han produït, les seves raons i conseqüències.

Algunes de les **qüestions d'avaluació** seran:

1) Sensibilització i incidència social i política

- És pertinent el treball de la Taula en l'etapa actual de la conjuntura a Colòmbia?
- Quina és la pertinència i impacte real de les accions de la Taula com a eines de sensibilització i incidència?
- Quines eines i activitats de la Taula aconseguen un major impacte en la recerca de la pau i la promoció i protecció dels drets humans i les persones defensores a Colòmbia?
- En quina mesura l'activitat principal de la Taula, les Jornades Anuals, han contribuït als resultats esperats?
- Quines són les fortaleses i febleses de la Taula en l'àmbit comunicatiu?
- Quins són els sectors i àmbits de la conjuntura colombiana actual que seran estratègics per al treball a nivell internacional i el de la Taula durant els propers 5 anys?

2) Articulació i coordinació

- Quin és el valor afegit de la Taula envers altres espais de coordinació?
- Quin paper han jugat les institucions membres de la Taula i quina ha estat la seva evolució en el temps? Quines són les raons d'aquesta evolució?
- Quin és el nivell d'implicació i participació reals de les entitats membres de la Taula?
- Quines són les principals potencialitats de les entitats membres?
- Quin és el nivell d'apropiació i reconeixement de la Taula com a referent a Catalunya des de les seves entitats membres?
- Quin és el coneixement que tenen els membres de la Taula sobre el treball de cadascuna de les entitats membres?. Existeix coordinació en relació amb les contraparts a Colòmbia?
- Quines són les dinàmiques i mecanismes interns de l'entitat i de les seves organitzacions membres que afavoreixen i/o dificulten el seu rol com a espai de facilitació i coordinació?
- Quin és el nivell de reconeixement d'altres socis /col·laboradors de la Taula a nivell local i internacional?
- És pertinent i eficaç l'actual estructura organitzativa i tècnica de la Taula davant la nova conjuntura a Colòmbia?
- Quines limitacions i potencialitats té aquesta estructura?
- Com reforçar la implicació de les seves entitats membres i col·laboradores?
- Quins altres actors i iniciatives existents a nivell local i internacional podrien contribuir a millorar els resultats i impacte de la Taula?
- Quins factors econòmics, institucionals, sociopolítics podrien afectar la sostenibilitat de la Taula i condicionar la seva viabilitat?

3.2 FASES

Fase 0: Creació del Comitè de Validació i Seguiment

Identificació de les persones que formaran part d'aquest Comitè en representació de la Taula, l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament -ACCD-, l'Ajuntament de Barcelona i l'equip avaluador.

El Comitè es reunirà al llarg de les diferents fases de l'avaluació per definir i dissenyar conjuntant el seu desenvolupament. El Comitè supervisarà i vetllarà per la qualitat del procés i dels documents i informes que es vagin generant, complementant-los i/o orientant-los amb les seves aportacions, tot respectant el principi d'independència. El Comitè també s'assegurarà

que l'avaluació dona resposta als interessos i demandes d'informació i que s'integra l'EGBDH en el procés d'avaluació. Així mateix, facilitarà la participació dels actors implicats i l'accés a tota la informació i documentació rellevant.

Fase 1: Fase preparatòria i d'anàlisi documental

Consulta de fonts secundàries i documents de referència (fonts bibliogràfiques, documentals i d'arxiu), anàlisi del context actual colombià, definició de les preguntes de la recerca, indicadors i fonts de verificació i identificació d'informadors/es clau.

Productes esperats:

Informe de la metodologia ajustada de l'avaluació, programa d'activitats, definició dels instruments de recerca i recol·lecció de dades, llistat indicatiu de persones a entrevistar i planificació dels instruments de recerca i recol·lecció de dades que s'utilitzaran amb cada persona i/o grup: entrevista, focus grup, enquestes...

Fase 2: Recol·lecció de dades i anàlisi dels resultats

Treball de camp. realització de les activitats previstes per a l'obtenció de dades i informació, realització de consultes tècniques, institucionals i socials als informadors/es clau, anàlisi de la informació recopilada, resposta a les qüestions d'avaluació de manera objectiva i verificable basada en una adequada triangulació de les dades i les informacions disponibles.

Productes esperats:

Memòria d'activitats del treball de camp i un inventari de les consultes realitzades. Lliurament a la Taula d'una versió preliminar de l'informe (no superior a 50 pàgines més annexes), recepció de comentaris i revisió de l'informe.

Fase 3: Informe final d'avaluació i gestió dels aprenentatges

Devolució i validació dels resultats obtinguts i de les conclusions de l'avaluació. Formulació de recomanacions sobre la base de conclusions. Identificació de bones pràctiques i lliçons apreses.

Productes esperats:

Informe final adreçat a la Taula i a les seves entitats, l'ACCD i l'Ajuntament de Barcelona, que haurà de contenir d'entre altres punts: 1. Resum executiu (màxim 5 pàgines), 2. Anàlisi de la informació i presentació de les dades en un format atractiu (taules, mapa d'actors i relacions, gràfics, cites...), 3. Conclusions organitzades per categories i prioritzades en funció de la seva importància, 4. Recomanacions de l'avaluació, basades en les conclusions, presentades de manera prioritzada i que indiquin a quin actor van destinades, 5: Annexes: matriu d'avaluació, llista de persones o grups entrevistats, guia de entrevistes i metodologia de focus grups, format de eventuais qüestionaris i resultats consolidats, llista de la documentació analitzada.

L'informe final d'avaluació no superarà les 50 pàgines (annexes a part). Es lliurarà en castellà i català en 3 exemplars en paper de cada versió i una versió electrònica.

Fase 4: Difusió dels resultats

La difusió dels resultats de l'avaluació tindrà com a objectiu facilitar aprenentatges basat en evidències útils per a la presa de decisions i per millorar la qualitat i la capacitat transformadora de la Taula. Realitzar un exercici de transparència cap a la ciutadania de Catalunya i Colòmbia i fomentar la participació i l'accés dels col·lectius protagonistes als resultats de l'avaluació per contribuir a l'enfortiment de les capacitats.

En aquesta fase s'organitzaran un mínim de 3 de sessions de treball conjuntament amb representants de la Taula per presentar els resultats i les lliçons apreses: 1) una sessió pròpia per a la Taula i les seves entitats membres; 2) una segona amb els altres actors participants en el procés d'avaluació; 3) una sessió pública en el format que es consideri més adequat.

Productes esperats:

Document o fitxes pràctiques de difusió de lliçons apreses i principals conclusions.

3.3 MÈTODES I EINES PER A L'AVALUACIÓ

Es tracta d'una avaluació institucional que haurà de tenir un enfocament de gènere i basat en drets humans i articulació d'actors.

S'espera una recollida quantitativa i qualitativa de les dades. La metodologia haurà de garantir la participació dels diferents actors implicats de manera directa o indirecta, així com el respecte al dret d'aquestes persones a proporcionar informació quedant assegurat el seu anonimat i la seva confidencialitat en la recollida de dades. Així mateix, s'ha de respectar el context sociocultural i institucional, així com assegurar i poder demostrar la veracitat de la informació.

3.4 . AUDIÈNCIA PER A L'AVALUACIÓ

Els actors involucrats en l'avaluació seran:

- Equip tècnic i Junta directiva de la Taula
- Entitats que formen part de la Taula: membres de ple dret i membres observadors
- Administracions i institucions públiques amb les que la Taula manté una interlocució habitual: Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, Institut Català Internacional per la Pau, Ajuntament de Barcelona, Fons Català de Cooperació, Grups parlamentaris.
- Entitats i xarxes locals i internacionals vinculades amb Colòmbia amb les que la Taula manté una relació habitual: Amnistia Internacional, Observatori ADPI, Fundació Imago, Casa Amèrica-Catalunya, ODHACO, Grup de Treball sobre empreses i drets humans...
- Entitats i xarxes colombianes vinculades amb la Taula Catalana per Colòmbia.
- Altres actors no mencionats anteriorment i que siguin identificats com claus per l'equip avaluador.

3.5 PRINCIPIS D'AVALUACIÓ

L'equip/consultora que hagi acceptat la licitació es compromet a seguir les següents premisses:

- **Anonimat i confidencialitat:** en totes les fases d'aquest procés, l'equip consultor o persona/es encarregada han de respectar el dret de les persones a proporcionar informació assegurant els seu anonimat i confidencialitat en tot el procés de recollida de dades.
- **Responsabilitat:** qualsevol desacord o diferència d'opinió que pugui sorgir entre els i les membres de l'equip o entre aquests i els membres de la Taula en relació amb les conclusions i/o recomanacions, ha de ser mencionat en la part informativa/explicativa de l'avaluació. Qualsevol afirmació que faci l'equip o persona consultor/a ha de ser sostinguda per aquests, en cas contrari cal deixar constància del desacord.
- **Integritat:** la persona o l'equip encarregat d'elaborar l'avaluació tindrà la responsabilitat de posar de manifest les qüestions no mencionades específicament en els Termes de Referència, si fos necessari per obtenir una anàlisi més completa de la intervenció.
- **Imparcialitat:** la persona o equip avaluador haurà de ser objectiu i rigorós en el desenvolupament de l'avaluació, evitar prejudicis i comprovar certesa de supòsits preestablerts.
- **Incidències:** davant el supòsit d'aparició de problemes en qualsevol fase del procés d'avaluació, aquests hauran de ser comunicats immediatament al Comitè de Validació i Seguiment. Si no fos així, l'existència d'aquests problemes en cap cas podrà ser utilitzada per justificar la no obtenció dels resultats establerts per la Taula en aquest plec de prescripcions tècniques.
- **Validació de l'avaluació:** correspon a l'equip o persona consultora garantir la veracitat de la informació recopilada tant pels informes explicatius complementaris, com de la redacció final dels documents, i en darrera instància serà responsable de la informació presentada.
- **Informes d'avaluació:** La difusió de la informació recopilada i dels informes finals és prerrogativa de la Taula. Els autors/es de l'informe delegaran els drets d'autoria a l'ACCD, l'Ajuntament de Barcelona i Taula qui decidirà sobre la difusió dels resultats citant l'autoria de l'equip realitzador de l'avaluació.

4. CALENDARI I DURADA

El procés d'avaluació tindrà una durada aproximada de quatre mesos i mig.

Fase	Dates estimades
<i>Fase preparatòria i d'anàlisi documental</i>	19 febrer-25 març
<i>Fase de recol·lecció de dades i anàlisi dels resultats</i>	25 març – 31 maig
<i>Informe final d'avaluació i gestió dels aprenentatges</i>	1-20 juny
<i>Fase de difusió dels resultats</i>	20-30 juny

5. PRESSUPOST

La proposta no podrà excedir de **15.000€ inclosos impostos**. Amb aquest import s'assumiran totes les despeses necessàries per realitzar l'avaluació: honoraris, viatges, assegurances, per diem, comunicació, material fungible...

La retribució es farà contra factura, en tres pagaments:

- 40%- a la signatura del contracte
- 40%- a la finalització de la fase 2
- 20%- a la finalització del procés

6. OFERTA TÈCNICA

Es presentarà un pressupost desglossat i una oferta tècnica que inclogui una proposta sobre la metodologia i el pla de treball que assumeixi els Termes de Referència (màxim 10 pàgines). Es presentarà una proposta de cronograma, diferenciant cadascuna de les fases. El cronograma d'activitats i les fases de treball de l'oferta tècnica proposada ha d'emmarcar-se dins el període febrer-juny 2018.

Es presentarà el currículum de la persona o l'equip que realitzarà l'avaluació (màxim 5 fulls).

Els **critèris** que s'aplicaran per a la selecció de l'equip o persona avaluadora són:

- Experiència demostrable en avaluacions institucionals amb enfocament de gènere i basat en drets humans i articulació d'actors.
- Coneixement de la realitat colombiana.
- Qualificació i formació de l'equip/consultora fent especial rellevància al coneixement i acompanyament del sector de les organitzacions no governamentals de la cooperació, la pau i els drets humans.
- Qualificació i formació de l'equip/consultora en tècniques d'anàlisi de dades quantitatives i qualitatives.
- Experiència demostrable en avaluació de capacitats institucionals.
- Experiència demostrable de l'equip/consultora en tècniques d'avaluació d'estratègies d'incidència i de comunicació i de planificació estratègica.
- Experiència demostrable i coneixement de metodologies participatives.
- Coneixement i experiència en l'ús no sexista del llenguatge.

Per a la selecció es valorarà:

- 60% la trajectòria de la persona o equip avaluador
- 40% proposta tècnica

Es realitzarà entrevista als equips o persones finalistes si es considera necessari.

Termini màxim de presentació d'ofertes amb la proposta fins al **8 de febrer de 2018**.

Enviar sol·licituds a taula-colombia@pangea.org i especificar: TdR avaluació Taula.

Es farà arribar un justificant de recepció de les propostes rebudes. En el cas que en el termini de 2 setmanes no es rebi cap comunicació de la Taula es donarà per entès que la proposta no ha estat seleccionada.